

[Thøstrup.]

rimeligt, at man fik regnskaber frem for de enkelte jernbanestrækninger, således at vi kan se, om ikke forholdet er det, at underskuddet frømkommer ved, at svagt trafikerede sidelinjer opretholdes, skønt de burde have været nedlagt? Det er vel også et stort spørgsmål, om vi ikke ved at ned-sætte tilskuddet til privatbanerne kunne få de dårligste og de mest urentable af disse nedlagt.

Vedrørende den kgl. grønlandske handel vil jeg gerne bemærke, at dens underskud er steget til 27 mill. kr. I anmærkningerne til finanslovsforslaget nævnes, at omsætningen i privatejede butikker i Grønland udgør en stigende andel i detailomsætningen, hvorfor der ventes en yderligere forskydning i Handelens omsætning fra detail- til engrossalg med deraf følgende nedgang i den samlede bruttoavance. Jeg synes, at denne oplysning rejser spørgsmålet, om tidspunktet ikke er inde til at lade private få del også i engroshandelen i Grønland og måske derved fremskynde den afvikling af den kgl. grønlandske handel, som dog vel må være det endelige mål.

Jeg har nævnt disse to områder som eksempler og kun som eksempler. Jeg vil tro, at vi under finanslovsforslagets gennemgang i finansudvalget kan finde andre, hvor lignende forhold gør sig gældende.

Vedrørende punkt 3 vil jeg gerne sige følgende: under mit partis landsrådsmøde i Herning i november i år fremsatte mit partis politiske ordfører, det ærede medlem hr. Poul Møller, nogle betragtninger over det nødvendige og formålstjenlige i at foretage en virkelig decentralisering af vor administration ved at lægge en betydelig del af den ud til amter og kommuner. Samtidig skulle man undgå det besværlige og bekostelige refusionssystem ved at lade den største del af skatterne blive i amter og kommuner, mod at disse endeligt afholdt en række af de udgifter, der nu refunderes, såsom udgifter til social forsyning, undervisning, veje o. lign.

Det er klart, at før dette kan ske, må en omfattende sammenlægning af kommuner og måske også af amter finde sted. Men man ville til gengæld opnå, at de, der skulle træffe afgørelserne, var i nær berøring med de forhold, der skulle behandles, og med de

folk og institutioner, de skulle forhandle med. En masse korrespondance og antagelig også en del rejser ville undgås, og derved kunne man spare både penge og folk.

Det er jo tanker, der i de senere år har vundet stadig større udbredelse, og den højtærede finansminister har i sin fremsættelsestale sagt, at disse forhold for tiden studeres i et særligt udvalg, men tilføjet, at der ikke vil fremkomme forslag vedrørende denne problemkreds i vinter. Blot det dog ikke går, som der står i det gamle ordsprog: „Mens græsset gror, dør hørsemor“.

De bemærkninger, jeg har at sige om de af mig opstillede punkter 4 og 5, vil jeg gerne slå sammen, idet disse to forhold er nøje sammenhørende. Kun gennem en rationalisering og modernisering af den offentlige administration kan vi nå frem til en begrænsning i antallet af de i statens tjeneste ansatte.

I „Statsfinanserne november 1964“, pag. 22, findes der en tabel, der viser statens lønudgifter for finansårene fra 1960-61 til 1963-64. Der er her en stigning fra 3,1 milliarder kr. til 4,8 milliarder kr. Der findes ingen sådan opgørelse for finansåret 1964-65 — altså det, vi er i — eller for det, der omhandles i dette finanslovsforslag, 1965-66. Men hvis man gennemgår det foreliggende finanslovsforslag og følger de 3 tal for lønninger, der vedrører hvert ministerium og hver institution er angivet, vil man se, at regnskabet tal — altså tallene for 1963-64 — næsten alle steder overgås af budgettets tal — altså tallene for 1964-65 — og at disse igen næsten alle steder overgås langt af tallene i lovforslaget — altså for 1965-66. Hertil kommer så yderligere de lønstigninger, der kommer for statstjenestemændenes og de overenskomstansattes vedkommende.

Jeg kritiserer ikke den enkelte tjenestemand's løn. Den er i forhold til de indtægter, man har andre steder — først og fremmest ude i de private erhverv — ikke for høj; nærmere er vi vel ved at kunne sige, at staten har vanskeligt ved at få folk med de fornødne kvalifikationer, fordi der gennemgående af sådanne tjenes mere ude i de private erhverv. Det er det store og navnlig det stigende antal af ansatte, der volder mig bekymring, og her er det, jeg spørger den højtærede finansminister, om han ikke tror, at det ved en rationalisering og moder-